

Управління проектами через тарифне регулювання

**В.І. Торкатюк, д.т.н., О.Ю. Прижкова, О.С. Нікіфоров, І.Л. Железнякова,
Ю.В. Бєлаш, М.Р. Нейкалюк**

*Харківська національна академія міського господарства
61002, Україна, м. Харків, вул. Революції, 12*

Комунальна енергетика є одним із найважливіших секторів економіки України, з багатьма проблемами, що останнім часом особливо загострилися. Відсутність необхідних за масштабом інвестицій у галузь (з боку держави, міжнародних фондів, тощо) призвела до значного погіршення технічного стану основних фондів, підвищення аварійності об'єктів житлово-комунального господарства, збільшення питомих і непродуктивних витрат матеріальних та енергетичних ресурсів.

Основними споживачами теплової енергії є житлово-комунальний сектор (44%) та промисловість (35%), інші галузі економіки разом споживають близько 21% теплової енергії.

Потреба споживачів у тепловій енергії забезпечується опалювальними та промисловими опалювальними котельнями, теплоелектроцентралями (ТЕЦ), квартирними генераторами, джерелами теплових вторинних енергоресурсів, нетрадиційними та відновлюваними джерелами теплової енергії.

За даними Державного комітету статистики, теплопостачання "Про природні монополії", "Про житлово-комунальні послуги", "Про теплопостачання", "Про електроенергетику", "Про питну воду та питне водопостачання", "Про місцеве самоврядування в Україні", "Про місцеві державні адміністрації", нормативно-правовими актами: «Методика розрахунку кількості теплоти, спожитої на опалення місць загального користування багатоквартирних будинків, та визначення плати за їх опалення» Наказ Мінбуду України від 31 жовтня 2006 року № 359, «Інструкція про застосування Порядку формування тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води» та інше.

Існуюча система по формуванню тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води передбачає відтворення в Україні єдиної тарифної політики в даній галузі надання послуг. При цьому, закладена система ціноутворення за своєю суттю є нормативною та визначається алгоритмом «витрати плюс». Практика використання даної системи показує, що ціноутворення за передбаченими нормативними документами не дозволяє підприємствам, які надають послуги з теплопостачання проводити ефективну модернізацію та реконструкцію СТ в умовах відмови частки споживачів від централізованої системи теплопостачання та переходу їх до індивідуальних систем. Це пояснюється тим, що тариф, розрахований за прийнятою методикою, починає суттєво зростати, при цьому вірогідність не сплати населенням послуг за теплопостачання також підвищується. Слід відмітити, що таке визначення

тарифу не враховує той факт, що споживачі, які відмовились від централізованої системи опалення, не сплачують витрати тепла на утримання місць загального користування (ліфтові кімнати, підвали, тощо).

Враховуючи той факт, що у кожному підприємстві, яке надає послуги з питань теплопостачання, існує відповідний кошторис витрат, можливо умовно рознести його на дві основні частини: постійні витрати та витрати пов'язані із використанням енергетичного ресурсу (газу, кам'яного вугілля, тощо).